

STUDIEKVALITETSMELDING FOR STUDIEÅRET 2022

Institutt for pedagogikk

Det psykologiske fakultet

Studiekvalitetsmeldingen for studieåret 2022 (leveres våren 2023) er en beskrivelse av Institutt for pedagogikk (IPED) på utdannings-/undervisningssiden. Program som inngår i meldingen, er:

- Årsstudiet i pedagogikk
- Bachelorprogrammet i pedagogikk
- Masterprogrammet i pedagogikk, heltid
- Masterprogrammet i pedagogikk, deltid nettbasert)
- Bachelorprogrammet i spesialpedagogikk
- Masterprogrammet i spesialpedagogikk
- Pedagogikkemnene i ntegrert lektorprogram 8-13 (5LU)
- Pedagogikkemnene i PPU
- Program for universitetspedagogikk (UPED)

Leder for undervisningsutvalget (UU) ved IPED har, sammen med programansvarlige for de ulike studieprogrammene ved IPED, som utgjør undervisningsutvalget, mottatt og vurdert samtlige emneevalueringer (egenvurderinger) på instituttet. Egenvurderingene er basert på de emneansvarliges rapporter og sammenfattet av de programansvarlige. Til sammen viser rapportene noe av programmenes og instituttets utvikling av vår undervisningsportefølje. Programansvarliges sammenfatninger er lagt ved som vedlegg til denne meldingen.

Lektorutdanningen (5LU) står oppe i en stor omfattende redesignprosess våren 2023. Hele programkartet skal gjennomgås og justeres. Læringsutbyttene skal reformuleres (støtte fra UiB Læringslab); emneutvikling – strekker seg utover høsten 2023. Studieplanene skal ferdigstilles i løpet av studieåret 2023/2024 og tas i bruk høsten 2024.

Masterprogrammene i pedagogikk består av et campusbasert program (fulltid) og et nett- og samlingsbasert program (deltid). Begge programmene har gode søkertall, men har utfordringer med frafall og forsinket progresjon, dog ikke større enn tilsvarende programmer ved sammenliknbare institusjoner. Det arbeides med kartlegging og tiltak. Ifølge fagfelle er det tett og god sammenheng mellom emnebeskrivelser, undervisning og vurderingsformer.

Årsstudiet i pedagogikk. Fagmiljøet har etter oppheving av COVID-19-tiltakene særlig arbeidet med kultur for oppmøte til forelesning og seminar – dette fortsetter i 2023.

Resultatene på studiet er tilfredsstillende, med snittkarakter på C. Det har vært arbeidet med å etablere et eget metodeemne, som går første gang våren 2023.

Bachelor- og masterprogrammene i spesialpedagogikk fungerer godt. Studentene er engasjerte og deltagende, og resultatene er tilfredsstillende. Emnene på bachelorprogrammet har gått flere ganger og er godt etablerte. Masteremnene (for studiets andre år) har vært gjennomført første gang våren 2022. Studentene har bemerket at mentorordningen er noe uklar og at den ikke har spesifikke rammer for hva den kan tilby studentene.

I fakultetets bestilling for studiekvalitetsmelding er det spurt om instituttets egne satsinger og prioriteringer innen utdanning og læringsmiljø, og det blir gitt flere eksempler på tema som også kan inngå i meldingen. Siden vi er Institutt for pedagogikk, og dette er kompetanseforskningsfeltet for våre ansatte, er det klart at bevisstheten om disse spørsmålene er svært høy hos oss, og viljen og kunnskapen til å ha god kvalitet i alle ledd er tilsvarende høy, noe som også fremgår av meldingen under. Og når det gjelder aktuelle tema som Chat GPT og KI, deltar våre ansatte med viktige og engasjerte forskningsbaserte innlegg både i den nasjonale og lokale debatten. Institutt for pedagogikk sine ansatte vil her ha en viktig rolle i tiden fremover.

I det følgende presenterer vi noen av de utdannings- og undervisningsutfordringer vi har hatt på instituttet i 2022.

INSTITUTTNIVÅET

Basert på muntlige tilbakemeldinger fra fakultetets studieadministrasjon og interne evalueringer kan vi si at IPED har svært velfungerende og veldrevne studieprogram som er i tråd med gjeldende retningslinjer og rammeverk. Vi prøver hele tiden å sikre best mulig kvalitet i studieprogrammene i tråd med *Systembeskrivelsen – UiBs kvalitetssystem* (godkjent februar 2020) og i tråd med Det psykologiske fakultets planer og visjoner. IPED har engasjerte og dyktige program- og emneansvarlige. I tillegg har vi undervisere (primært phd-kandidater, men også personer i engasjement) som følges tett opp og veiledes av fagmiljøet. Vi ser også at midlertidig ansatte bevisst inkluderes og derfor trives ved instituttet.

Covid-19skapte utfordringer for instituttets faglige ansatte og ikke minst for våre studenter. Undervisning og andre faglige aktiviteter ble endret, og de ansatte måtte på kort tid omstille seg til en digital arbeidssituasjon i undervisning, forskning og administrative oppgaver. Studenter og ansatte gjorde imidlertid en stor innsats for at undervisningen ikke skulle stoppe opp, og sørget for at studiekvaliteten ikke ble vesentlig forringet som følge av pandemien. Gevinsten av erfaringene fra pandemien er at både faglig ansatte og studenter har utviklet betydelig digital kompetanse når det gjelder å ta i bruk digitale hjelpemidler i undervisningen i bred forstand, og at studentene har tatt i bruk digitale fora til kollokvier og andre

samarbeidsformer. Det som imidlertid er utfordringen nå er å kombinere fortsatt bruk av digitale verktøy der det er hensiktsmessig, samtidig som man tar tilbake det fysiske oppmøtet i forelesninger, seminar og veiledning.

Instituttets program og ressurser - noen utfordringer

Instituttets ansatte har sine primære arbeidsoppgaver knyttet til ett av programmene ved instituttet. Et argument for mer overlapp mellom programmene er at sårbarheten ved forskningsterminer, sykdom og permisjoner øker når programmene blir for adskilte. Sannsynligvis blir heller ikke kompetansen utnyttet godt nok på tvers av programmene dersom det er skarpe skiller mellom dem. Kompetanseprofilen til de ansatte på de ulike programmene er ikke så ulik at man ikke kan bruke kompetanse på tvers. Det har da også vært en oppmyking her de senere årene, slik at flere har jobbet mer på tvers av program. Dette er en utfordring vi kontinuerlig har oppmerksomhet på. Logistikkmessig bruker vi planleggingsverktøyet for undervisningsressurser totalt for instituttet for ett studieår om gangen. Er det overskudd av undervisningsressurser ved ett av programmene, planlegger vi det slik ressursene brukes på andre programmer der det er behov for undervisningskrefter.

Høsten 2021 startet vi opp **Master i spesialpedagogikk**. Spesialpedagogikk har dermed både bachelor- og masterprogram i porteføljen. Dette er vi glade for å ha fått til, for det er stort behov for spesialpedagogisk kompetanse i de ulike tjenester, institusjoner og organisasjoner hvor spesialpedagoger har sitt arbeidsfelt. Master i spesialpedagogikk er vårt svar på dette behovet. Programmet styrker også fagmiljøet på instituttet og forskningen på det spesialpedagogiske feltet. Da masterprogrammet ble opprettet ble det tilført 1,5 nye førsteamanuensisstillinger til spesialpedagogikk. Selv om dette har gjort bemanningssituasjonen bedre, er det ved full utbygging av programmet, med årlig opptak av studenter, fortsatt stort behov for økte ressurser.

Høsten 2020 tok **universitetspedagogikk** (UPED) i bruk de reviderte basismodulene og påbygningsemnene for universitetspedagogikkprogrammet. Begge deler har blitt godt mottatt, og programmet dekker i stor grad de behovene og ambisjonene universitetet har. Kursporteføljen er økt betraktelig, og gjennomføringsprosenten er mangedoblet. Omleggingen krever imidlertid også økt innsats fra de ansatte på programmet.

Bemanningssituasjonen ved UPED har en tid vært vanskelig. Flere av de vitenskapelig ansatte har frikjøp i større eller mindre del av sin stilling. Det er kompensert for dette ved å hyre inn flere eksterne undervisere i 20%-stilling. Men det viser seg at dette ikke er en tilfredsstillende løsning over lengre tid. De eksterne har hovedstilling ved andre institusjoner. Selv om de er til god hjelp på programmet, gjør denne løsningen at en del av basisoppgavene (emneansvar m.v.) faller på de gjenværende fast ansatte. Trolig vil denne situasjonen bli bedre fra årsskiftet, siden vi nå lyser ut en førstestilling som vil erstatte to av vikarene, denne vil da være operativ fra årsskiftet av. Vi har imidlertid fremdeles en vanskelig administrativ situasjon ved

programmet, der de avsatte 20%-stilling til administrativ støtte er for liten til å kunne hjelpe programmet på en god nok måte. Høsten 2022 og nå våren 2023 har vi lagt om påmeldingssystemet til kursene slik at dette nå blir gjort via Studentweb. Vi har også fått god hjelp av ekstra ressurs ved fakultetet til å etterregistrere deltakere på programmet inn i det nye systemet, samt hjelp fra Studieadministrativ avdeling ved UiB og Studieseksjonen ved fakultetet. Den ekstra ressursen vi har hatt i denne overgangsperioden blir imidlertid ikke forlenget, og derfor er vi bekymret for miljøets administrative støtte videre. Det blir i lengden mye ekstraarbeid på de ansatte på programmet. Dette har både praktiske og arbeidsmiljømessige følger.

IPED eier ikke noen av **5LU-programmene** ved UiB, men leverer pedagogikkemnene til dem. En stor og vedvarende utfordring ligger i koordineringen av didaktikk- og pedagogikkemner sett opp mot praksis, og i å skape helhet i programmet. Lektorutdanningen har en komplisert og uavklart organisering, som det også fremgår av NOKUTs evaluering av 5LU (2022). Dette er et kjent problem ved alle institusjonene som har 5LU-programmer, og på UiB er organiseringen ekstra vanskelig. Ressurser og kapasitet blir derfor ikke godt nok utnyttet. Universitetsstyret har et uttrykt ønske om å forbedre dette, og vedtok derfor sommeren 2021 å opprette det de har kalt et «lektorsenter», i første omgang for en prøveperiode på to år. Det er meningen at lektorsenteret skal koordinere programmets aktiviteter og dets samarbeidspartnere. Det er foreløpig ikke åpenbart at organiseringen i et lektorsenter løser problemene. 5LU blir for tiden omorganisert, og også pedagogikkemnene vil bli lagt om i løpet av 2023/2024..

Når det gjelder masterprogrammene konkurrerer vi med andre læresteder. Programmene har derfor kontinuerlig dialogmøter innad om profil, utvikling og (yrkes)relevans. En mulighet som kan styrke våre program er at vi får en større vifte av **valgemner/EVU**, noe som på sikt kan gi økte ressurser og et interessant og varierende emnetilbud. Det bør nevnes at EVU emnet PED 668 *Profesjonelt samarbeid om barn og unge med minoritetsbakgrunn* (15stp) har vært lyst ut tre ganger, uten at det har meldt seg tilstrekkelig antall søkere. I emnet bidrar vitenskapelige fra ulike institutt. HEMIL, SKP, ISP, IBMP og IPED, samt noen eksterne fagressurser.

Forskning og undervisning

IPED har en utfordring når det gjelder å finne en god balanse mellom forskning, utdanning og formidling som er en utfordring for de fleste instituttene. Det er også gjennomgående at ansatte hevder de får lite tid til forskning (jfr. tidligere ARK-undersøkelse). Selv om fagpersonene bygger undervisningen på egen og andres forskning, kan koblingen mellom vitenskapelige ansattes forskningsfelt og det de underviser i sikkert forsterkes ytterligere, skjønt organiseringen på instituttet fordrer at de ansatte må være faglige generalister når det gjelder undervisning. Det er få masterprosjekt som inngår i pågående eller planlagte forskningsprosjekt ved instituttet. Som forskningsmiljø har vi for få tilslag på større

forskningssøknader, men pilen peker oppover. Samtidig mener flere ansatte at forskningstiden deres utnyttes best dersom de faktisk bruker den til forskning, og i liten grad til søknadsskriving, ettersom det for eksempel typisk ikke trengs dyrt utstyr for å drive pedagogikkforskning. Flere forskningsprosjekt som har hatt små midler fra ulike hold har likevel hatt stor forsknings- og formidlingsaktivitet (jfr. fengselsforskning). Instituttet ville likevel ønske mer eksternfinansiert forskning velkommen. Vi ser at det kan tilføre ressurser, for eksempel i form av stipendiatstillinger.

De siste årene har det vært utarbeidet en oversikt over forsknings- og formidlingsaktiviteten på instituttet. Rapporten viser at aktivitetsnivået er høyt, selv om vi har få eksternfinansierte prosjekter.

Instituttet er undervisningstungt, spesielt på lavere nivå, og vi har mange emner. Studieprogrammene diskuterer stadig hvordan det kan ryddes i emneporteføljen på en måte som gjør at det frigis mer tid til forskning, blant annet ved at vi prioriterer forskningstid og jobber «smartere» med hensyn til fordeling av oppgaver og samarbeid. Dette er en utfordring som må forsøkes løst over tid og utfordringen følges tett opp av ledelsen.

HVA INSTITUTTET ARBEIDER MED

Som nevnt over har IPED satt seg godt inn i UiBs nyeste kvalitetssystem *Systembeskrivelsen – UiBs kvalitetssystem*. Rutiner og årshjul søkes innlemmet i instituttets øvrige rutiner og tradisjoner på utdanningsiden. IPED gjennom UU har også søkelys på undervisningsledelse, og understreker at alle som har tildelt ansvar i undervisning er undervisningsledere på sitt nivå. I undervisningsutvalget (UU) har vi bl.a. diskusjoner som vedrører studiekvalitet i programmene. Studiekvalitet vil bli et satsningsområde for fakultetet fremover, i lys av at nye funksjoner og utvalg er nedsatt som: Meritterte undervisere, Læringsdesigngruppen, studiekvalitetsutvalget, etc. Det gjøres et arbeid med å skape et mer helhetlig uttrykk for alt kvalitetsarbeid. IPED vil følge dette arbeidet nøye og bistå i den grad det er ønskelig. I samme forbindelse vil både normer og funksjonsbeskrivelser revideres, noe vi ser på som ønskelig og høyst nødvendig.

På masternivå

Som nevnt startet *Master i spesialpedagogikk* opp høsten 2021. Det er stort behov for spesialpedagogisk kunnskap i samfunnet og det allerede eksisterende BA i spesialpedagogikk er et populært og omsøkt studium. MA i spesialpedagogikk har vært etterspurt av studenter i årevis, også studenter ved BA i pedagogikk ønsker programmet opprettet. Den store søknaden til programmet våren 2021 viser den store interessen. Fagmiljøet har tidligere gjennomført møter med eksterne samarbeidspartnere både når det gjelder praksisplasser og faglig samarbeid. Her kan nevnes STATPED, Rettleiingstjenesten, PPT, OT, BUP og andre relevante partnere.

IPED har, som nevnt over, to masterprogram i pedagogikk: ett campusbasert og en nettbasert deltidsmaster over fire år. Vi ønsker 10 nye studieplasser til den nettbaserte deltids-masteren for å prøve ut ordningen som beskrevet over, og arbeider for å løse formelle hindringer på studieplannivå.

Lektorutdanningen 5LU

Arbeidet med å omorganisere 5LU ble satt i gang høsten 2022. Ny modeller for organisering av programmet er vedtatt, og neste skritt er å lage nye emnebeskrivelser. Dette arbeidet skal gjøres i 2023, og planen er at de nye modellene skal tas i bruk høsten 2024. I de nye modellene er det 3 pedagogikkemner, mens det tidligere har vært 4. Antall studiepoeng er likevel det samme som før. Som tidligere skal pedagogikkemnene være felles for alle de fem lektorutdanningsprogrammene.

Universitetspedagogikk

Tilbudet i universitetspedagogikk er revidert i tråd med UiB sin satsing på å heve undervisningskompetansen blant de vitenskapelig ansatte på universitetet. Det er mange muligheter UPED kan utvikle, men det er svært merkbart at det mangler administrative ressurser på programmet. UPED får mye positiv tilbakemelding på kursene, men som følge av manglende administrative ressurser forsinkes arbeidet med oppfølging og oppdatering. For å kunne utvikle og gjennomføre gode moduler, følge opp deltakere og ikke minst holde oversikt over og «sertifisere» deltakerne, trenger UPED å få tildelt en større studieadministrativ ressurs snarest. En 100% stilling som programkoordinator for UPED ble som kjent lyst ut i 2021, men ble siden trukket tilbake like før tilsettingsprosessen var ferdig gjennomført, da stillingen likevel ikke kom med i UiBs budsjett for 2022 slik det var gitt signaler om. Behovet for studieadministrativ støtte til UPED er dermed fremdeles påtrengende.

Forskningsstrategi og konsekvenser for undervisning

IPED er et undervisningstungt institutt. Forskningsstrategien er å stimulere til søknadsskriving og legge vekt på publisering, nasjonalt og internasjonalt. De ansatte oppfordres til å se til at fordelingen 46/46/8 oppnås i størst mulig grad og ledelsen må sørge for at dette er mulig å få til. Samtidig må vi se på mulighetene for å effektivisere undervisningen, uten at det går på bekostning av kvaliteten i studieprogrammene.

Forskning i pedagogikkfagene krever normalt ikke store økonomiske ressurser. Det trengs vanligvis ikke dyrt teknisk utstyr, for eksempel. Den viktigste ressursen er tid. I tillegg kan det trenges noe reisemidler/feltarbeidsmidler. Dette er en av grunnene til at mange av instituttets vitenskapelig ansatte ikke ser det som svært nødvendig eller nyttig å søke de store stipendene fra NFR og EU, der tilslagsprosenten er lav og der pedagogikkfagene er lite profilerte i

utlysningstekstene. Man ser også at publikasjonsraten stiger selv om vi ikke har spesielt mye eksternfinansiering, og flere synes derfor det er mer meningsfullt å bruke forskningstiden på faktisk forskning enn på å skrive søknader det er relativt liten mulighet for å få tilslag på.

Noen av instituttets ansatte har likevel fått en del eksterne midler, eller har vært med på eksternfinansierte prosjekter ved andre enheter (selv om de har vært ansatt ved IPED). Det gjelder prosjekter finansiert av HK-Dir, Norad, EVU, KD, UDIR, Erasmus+ mv., men vi har ingen NFR- eller EU-finansierte prosjekter. Imidlertid er UPED også inne i et FFU-prosjekt (EPIC) og i et NFR-prosjekt i samarbeid med medisin (IPE).

Flere de ansatte som er med på disse prosjektene har vært frustrerte over manglende muligheter for frikjøp. De har opplevd at å få eksterne midler i stor grad har resultert i merarbeid. Siden tid oppleves som et knapphetsgode, vil merkbart mye merarbeid for dem som får eksterne midler i liten grad stimulere til å søke nye eksterne midler.

Studiekvalitetsmeldingen viser klart at Institutt for pedagogikk gjennomgående har solide studieprogram som forholder seg til *Systembeskrivelsen – UiBs kvalitetssystem*. Fagfellerapportene for de ulike programmene viser at fagfellene tar oppdraget på alvor og gir råd som er konkrete og som bidrar inn i programmets videre kvalitetsarbeid. Det er tydelig at programmene diskuterer og bruker rapporten og søker å følge den opp ved å gjennomføre de råd fagfellen gir, dersom de synes relevante for programmet. Det rapporteres om at programansvarlige jevnlig holder møter med emneansvarlige og andre som er tilsatt på programmet.

IPED har en utfordring når det gjelder å finne en god balanse mellom forskning, utdanning og formidling. Selv om fagpersonene bygger undervisningen på egen og andres forskning, kan koblingen mellom vitenskapelige ansattes forskningsfelt og det de underviser i forsterkes. Dette kan imidlertid bety at vi også må se på måten vi organiserer undervisningen på.

Rutiner og årshjul søkes innlemmet i instituttets øvrige rutiner og tradisjoner på utdanningssiden. IPED har gjennom UU også søkelys på studiekvalitet og undervisningsledelse og understreker at alle som har tildelt ansvar i undervisning er undervisningsledere på sitt nivå.

Programmene tar studentmedvirkning på alvor. De legger vekt på å inkludere studentene, for eksempel ved å arrangere egne programlunsjer, og ved å ha studentrepresentanter i råd og utvalg. Vi ser også at det er overveiende positive tilbakemeldinger fra studentene på alle programmene. I tillegg viser egenevalueringer fra emneansvarlige at kvalitet kontinuerlig er

på dagsorden. Instituttet får også tilbakemeldinger fra studieseksjonen om at IPED har meget god orden i sin programportefølje, og om at vi raskt leverer på de oppgaver programmene blir bedt om å utføre.

Til sist må det nevnes at bemanningssituasjonen ved våre undervisningsprogrammer, sett i lys at fakultetets dårlige økonomiske situasjon, er bekymringsfull. Vi vil gjøre det vi kan for å holde kostnadene nede, men gitt at vi også tidligere år har rapportert om underbemanning ved våre studieprogrammer, en underbemanning som fremdeles er reell, gir det seg selv at vi går utfordrende tider i møte når det gjelder å opprettholde og forbedre studiekvalitet.

03.04.2023

Med hilsen

Kjersti Lea
instituttleder

Øystein Steine Larsen
administrasjonssjef

VEDLEGG: EGNEVELUERINGER FRA PROGRAMANSVARLIGE

VEDLEGG 1

Egnevaluering of the Program for University Pedagogy, Spring and Fall 2022

The Program for University Pedagogy (UPED) was completely redesigned and launched in Fall 2020. The new program addresses changes to the national regulations and international best practices and has been informed by current scholarship on academic development. It also reflects the needs of the teaching and learning community at UiB. Additional reasons for the redesign have been to address the following issues with the old program:

- Limited capacity for participants, particularly in the basismodul
- Low course and program completion rates
- Scheduling challenges for participants
- Limited number of topics
- Inconsistent coverage of intended learning outcomes

The new program consists of two parts:

- I. Core Courses
 - a. a multiday module on Course Design and Introduction to Teaching
 - b. a multi-day module on Documenting and Evaluating Teaching Effectiveness
 - c. a semester long Pedagogical Project
- II. Elective Courses
 - a. at least one course on teaching with Technology
 - b. at least one course on Equity and Accessibility
 - c. at least one course on Supervision
 - d. 3 other courses of their choosing

One of the things we have most noticed in our program is that our number of participants has risen considerably and, even more importantly, our completion numbers have gone up even more (although I don't have solid numbers on this). For instance, we had 297 participants in our courses in Spring 2022 and 304 in Fall 2022, for a total of 601 for the year. In the previous program, we averaged around 75 participants a semester. We have also been averaging one or two participants not finishing per course, whereas the number of those not completing courses was over 50% in the old basismodul and 20-25% in the elective modules.

We have gotten overwhelmingly positive feedback on the new program and the individual courses that comprise it, both verbally and in formal evaluation processes. People state that they enjoy the flexibility of the new program, that they have choices in which topics to take, and that the things they are doing seem more relevant to their needs. The only real complaint we have had is that some courses, particularly UPED601 and UPED602 tend to take more

hours than are assigned in the program plan. Due to these complaints, we have been trying to reduce some of the time requirements, primarily by removing some of the obligatory assignments in those courses.

Core Courses

UPED600: Intro to Teaching at University and Course Design was taught in both Norwegian and English in both semesters to a total of 90 participants. It was taught online in Spring 2022 and face-to-face with some online elements in Fall 2022. The participant evaluations were very positive, although some things about the final assignment could have been made more clear. Another challenge is that our effort to increase capacity is felt most keenly in UPED600. In the old program, the basismodul would admit 20 people each semester and was only open to newly hired associate professors, even though the regulations imply that people should have completed their pedagogical certification before becoming associate professor. We also got some pressure from the University Board just before the redesign to allow PhDs and Postdocs into the program, and UPED600 is something they tend to be required to take in their programs to support the teaching they do in their current positions. There are some advantages and disadvantages in having a mixture of experienced and inexperienced teachers in the course, and we probably could do a better job of maximizing the former and minimizing the latter.

UPED601: Documenting and Evaluating Teaching was also taught in both Norwegian and English in both semesters to 78 total participants. It was overwhelmingly successful in all four instances of the course. There has been a lot of praise from participants about how relevant the microteaching and peer-feedback portions of the course have been, as well as how it helps them work toward and prepare for promotion. The only complaint about this course is that it can take more than the 36 hours it claims to. We are continually working to find ways to make it less demanding in that regard.

UPED602: Pedagogical Project was taught in both semesters to a total of 43 participants in a blended language format. What is perhaps most pleasing about this course is that the project portion of the basismodul is what caused most of the completion issues, but the completion rate in UPED602 is very close to 100%. One of the main reasons for this is that it has more of a supervision support model that helps participants stay on track. We have also learned that projects are better when they are done in small groups rather than individually, so we are emphasizing that more. Finally, we have also learned that offering a broader range of project possibilities beyond quantitative research projects (e.g., theoretical reflections, literature reviews, etc.).

Elective Courses

There are too many elective courses in the program to mention each individually in this space, but whereas we used to offer 4 or 5 elective modules a semester, we now offer an average of 11, with significantly more participants per course. This is likely due to the fact that there are

more choices of topics available and that each course constitutes a smaller time commitment. Most of the courses, which cover topics such as technology, equity, accessibility, supervision, assessment, and classroom teaching strategies, offer ideas and strategies that are somewhat new to participants, which can be simultaneously exciting and intimidating for them, especially since some are taught in English and some are taught in Norwegian, which can present challenges in both cases for some participants (but not many). What appears to make each of these courses successful, however, beyond strong teaching and course design, is that the tasks people perform not only enable them to master a technological skill, they also enable them to develop something that they will use in their own teaching. We will continue to develop new elective courses to meet the needs and expectations of the UiB community and the shifting landscape of higher education.

Robert Gray, UPED

VEDLEGG 2

Egenvurderingsrapport for pedagogikk på det integrerte lektorprogrammet (5LU)

Egenvurderingene i pedagogikk på emnenivå for 2022 viser at det er mange gode og fungerende strukturer som søkes videreført.

Jeg har i tidligere rapporter (datert 20.04.2020 og 09.02.2021) kommunisert at pedagogikkemnene har vært modne for en helhetlig revisjon. Emnene ville vært bedre om de var mer renskårne og tok utgangspunkt i ett felt av pedagogikken og ett aspekt ved det å være lærer.

Rapportene fra 2022 gjenspeiler at de nye emneplanene har trådt i kraft og at dette har vært et løft for samtlige emner, med noen nødvendige justeringer. Seminarundervisningen er noenlunde den samme, men rapportene viser at ytterligere justeringer av litteraturen er påkrevd, samt noen mindre justeringer av strukturen på seminarundervisningen. Fordeling mellom forelesning og seminar ser bra ut over hele linjen, noe som indikerer at her trengs det ikke å gjøres noe.

Et usikkerhetsmoment i det fremtidige kvalitetsarbeidet er den gjennomgripende redesignprosessen hele lektorutdanningen ved UiB står midt oppe i. Våren 2023 skal hele programkartet til lektorutdanningen gjennomgå et redesign, noe som vil kunne påvirke de enkelte emnene. Følgende punkter skal gjennomføres våren 2023:

- Utvikling av programkartet i redesignprosessen (Curriculum mapping).
- Kjenneteikn på læringsutbytte skal formulerast. Tilbod om workshop frå lektorsenteret og læringslaben.
- Orientering om styringsgruppa sitt desember-vedtak i universitetsstyret og utdanningsutvalet.
- Emneutvikling i fagmiljøa: tilpasning av emneporteføljen for fagdidaktikk, pedagogikk, disiplin-fag og praksis til dei vedtatte endringane i ny modell for lektorutdanninga. Dette arbeidet strekkjer seg til hausten 2023.
- Ferdigstilling av studieplanane for dei einskilde lektorprogramma. Tilbod om emneverkstad i regi av læringslaben.

Det er uklart i hvilken grad dette vil påvirke emneplanene i pedagogikk.

Lars Petter Storm Torjussen, 26.01.2023

VEDLEGG 3

Egenvurderingsrapport for pedagogikk på PPU (PEDA101 og PEDA102), vår og høst 2022.

Begge emnene har fungert godt. Seminarundervisningen er obligatorisk, og oppmøtet på de frivillige forelesningene var også godt høstsemesteret 2022 (vårsemesteret var forelesningene digitale, som en siste «rest» av coronarestriksjonene). Det er en fin størrelse på seminargruppene, innføringsuken på PEDA101 fungerer veldig godt for å skape et godt læringsmiljø fra start, og seminarlederne samarbeider tett om forberedelser til seminarene. På pedagogikkemnene på PPU har fagmiljøet et godt samarbeid med de tillitsvalgte på seminargruppene, og de inviteres på «midtveiseevaluering» hvert semester. Tilbakemeldingene fra studentene er gode. Spesielt trekker de fram det varierte arbeidet i seminargruppene. PEDA102 ble evaluert av ekstern fagfelle våren 2022, og rapporten hennes peker på det samme. De gode tilbakemeldingene står i kontrast til NOKUT-rapportene om PPU, der UiB generelt scorer middels eller ganske lavt. Vi vil bruke NOKUT-rapportene videre i utviklingen av studiet, men vi tar også med oss de gode tilbakemeldingene fra de tillitsvalgte. Litteraturen på emnet er under kontinuerlig revisjon. Det ble gjort endringer på litteraturlisten for PEDA102 for vårsemesteret 2023, og det blir interessant å se hvordan det fungerer. Listen for PEDA101 skal også revideres for høsten 2023.

Liv Eide,
programansvarlig PPU, 30. januar 2023.

VEDLEGG 4

Egenvurderingsrapport av bachelor- og masterprogrammet i spesialpedagogikk, 2022

Samlet oppsummering fra emnene Sped 100, Sped101, Sped102, Sped 200, Sped211, Sped312, Sped 314 og Sped315.

Rapport fra fagfelle som i fikk 2022 fikk bestilling på å evaluere sammenheng på programnivå mellom bachelorprogrammet og masterprogrammet er forsinket og inngår derfor ikke i egenvurderingen.

Hva har fungert?

Gjennomgående inntrykk er at undervisningsformer og innhold i de ulike emnene har fungert godt. Vi ser at studentene viser faglig engasjement ved å delta aktivt der det legges til rette for dette. Jevnt over indikerer eksamensresultat at studentene har tilfredsstillende læringsutbytte.

Emnene i bachelorstudiet har gått flere ganger tidligere og er godt etablerte:

I **Sped100** har man som tidligere startet med en innføringsuke med faglig innhold og praktisk informasjon. Man ser at dette er en god måte for studentene å bli kjent med hverandre og etablere faglig tilhørighet til feltet og studiet. Seminarene og forelesninger utover i semesteret har stort sett fulltallig oppmøte.

Sped101 melder at undervisningsformene fungerer godt. Særlig de obligatoriske oppgavene med skriftlig tilbakemelding er nyttige. Dette året har man fordelt tilbakemeldingen på flere undervisere, noe som har gjort arbeidet mer overkommelig. På grunn av økning i antall studenter ble det økt til tre seminargrupper, noe som fungerte godt.

Sped102 er et praksisnært emne som studentene er fornøyd med. Nytt av dette året er at man har tydeliggjort hva som forventes av studentene og barnehagene i løpet av praksisuken. Blant annet ble barnehagene invitert til et digitalt informasjonsmøte i forkant av praksis.

I **Sped211** viser tilbakemeldinger fra studentene at omfanget oppleves som passelig og at det faglige innholdet er godt gjennomarbeidet og lagt opp på en lærerik måte.

I masterstudiet ble emnene gjennomført for første gang våren 2022:

I **Sped314** opplevde studentene litteratur og undervisning som inspirerende og relevant for senere yrkesutøvelse. Emnet inkluderer 3 uker fullpraksis. Evalueringen i etterkant viste at studentene gjennomgående fikk stort læringsutbytte av praksis og at praksisstedene var fornøyd med studentenes brede kompetanse i spesialpedagogiske problemstillinger.

I **Sped315** var oppstarten preget av koronarestriksjoner. Siden emnet skulle gå over en forholdsvis kort periode ble alle forelesninger og seminar gjort digitale. Videoforelesningene fikk gode tilbakemeldinger fra studentene mens digitale seminar fungerte mindre godt.

Sped312 er et samarbeid med PED312 om metode for masterstudentene. De som underviste opplever at samarbeid om metodeundervisning fungerer godt, med behov for mindre justeringer. I Sped312 inngikk utarbeiding av prosjektskisse som et eget obligatorisk arbeidskrav mens dette er lagt som eget emne for pedagogikkstudentene. Arbeidet med prosjektskissen ble støttet opp av tre samlinger med forelesninger og seminaraktivitet, i tillegg til innleveringer av utkast og gruppevis veiledning. Studentene opplevde undervisningen som relevant og interessant, og at prosjektskissesamlingene har fungert godt.

Hva kan gjøres bedre?

I **Sped100** anbefales det å dele inn i tre seminargrupper dersom kullene også i fremtiden blir over 40. To seminargrupper fører til at det blir vanskelig å skape rom for aktiv deltakelse fra alle studentene. I samtaler med studentrepresentantene kom det frem at studentene også har behov for å få mer informasjon om hvordan man kan etablere godt fungerende kollokviegrupper, samt tiltak som kan styrke det sosiale samholdet i kullet. De ønsker også gjennomgående et mer oversiktlig MittUiB der det er lettere å finne frem til relevant informasjon.

I **Sped101** vil man gjøre enkelte endringer i anbefalt litteratur for å gi mer relevante eksempler for logopedisk og spesialpedagogisk praksis.

I **Sped102** er det behov for å avklare forventninger til praksis ytterligere og en barnehagestyrer vil derfor inviteres til førpraksisseminaret for å gi studentene et innblikk i hverdagen i en barnehage samt hvilke forventninger barnehagen har til studentene. Det vil ellers arbeides med å justere gjennomføringen av den muntlige for å i enda større grad tilrettelegge for at studenter får vist kunnskapen de har inne.

Selv om undervisningen i **Sped312** fungerte godt, bør innholdet i og fordeling av ansvar for forelesninger og seminar, samt litteraturen i emnet, videreutvikles. Studentene bør i tillegg oppfordres til å følge både fordypning i kvalitativ og kvantitativ, ikke bare det ene slik praksisen har vært frem til nå. Samlinger relatert til arbeidet med prosjektskissen bør bli obligatoriske slik at vi har mer kontroll på studentenes progresjon. Timer til veiledning bør presiseres i emneplanen. For spesialpedagogikkstudentene bør det legges inn mer litteratur som er relevant for arbeidet med prosjektskissen.

I **Sped314** var erfaringen at studentene fikk for liten tid til å arbeide med emnet slik de ønsket fordi det ble for mye arbeid i tillegg til de to andre emnene i semesteret. Særlig

opplevde de at SPED315, der eksamen kom tidlig, ble krevende å kombinere med SPED314. Det bør derfor gjøres strukturelle endringer av programmet slik at samlet arbeidsbelastning for studentene i ett semester ikke hindrer ønsket utbytte av emnet. I samarbeid med praksisfeltet bør det videre utarbeides arbeidskrav som tar høyde for at tjenestene er ulike, samt legges inn beskrivelser i emneplanen av ferdigheter som skal oppøves og utøves. Siden Statped krever mer spesialisert kompetanse enn de andre støttetjenestene var det vanskelig for utplasserte studenter å få praktisk erfaring med å utøve rådgiverrollen. Avtalen med Statped bør derfor vurderes endres slik at tjenesten kan brukes som ressurs på andre måter enn som praksissted.

I **Sped315** vil seminarene gjennomføres fysisk for å øke studentaktivitet.

Ellers: I samtaler har studentrepresentanter i bachelorstudiet rapportert at det er vanskelig å delta i mentorordningen uten spesifikke rammer for hva ordningen skal tilby. De ønsker videre lydbøker av aktuell litteratur i emnene og studentabonnement på aviser og andre medier. Programansvarlig vurderer at disse problemene og behovene går utover det våre program kan imøtekomme alene.

Kari Hagatun,
programansvarlig for bachelor- og masterprogrammet i spesialpedagogikk

VEDLEGG 5

Årlig egnevaluering av programmene i pedagogikk 2022

Programansvarlig Vegard Kvam

Evalueringen tar utgangspunkt i egenvurderinger fra emneansvarlige, evalueringsrapport fra ekstern fagfelle og statistikk over gjennomføring i de ulike emnene.

Årsstudiet og bachelorprogrammet

Evalueringen for 2021 bar preg av særegne tiltak for undervisningen som følge av Covid 19-pandemien. Generelt, på tvers av emnene på årsstudiet og i bachelorprogrammet (PED110, PED111, PED112, PED113), har vi i 2022 særlig arbeidet for å etablere en kultur for oppmøte til forelesninger og seminar på campus. Undervisningen har i hovedsak gått fysisk, uten digitale alternativ som parallelle tilbud til oppmøte. Dette er et arbeid vi trenger å fortsette med i 2023. Emneansvarliges evalueringer viser at emnene ifungerer etter sine formål, både som enkeltemner og som emner som samlet sikrer progresjon i tema og faglitteratur.

PED110, pedagogikkens innføringsemne, er et etablert emne med god oppbygging og struktur. Forelesningene gir en viktig støtte for studentenes innføring i pedagogikkfaget. Samtidig ser vi utfordringer med manglende oppmøte til forelesninger/seminar. En sak som ble tydelig i 2022, er at studentene skal levere inn oppgaver i PED112, som går parallelt til PED110. Innleveringene er av et slikt omfang at studentene velger å prioritere disse fremfor å delta på undervisningen. Dette er noe fagmiljøet vil se på i 2023, konkret ved å arbeide med koordineringen av aktiviteter i de to parallelle emnene. Av 100 oppmeldte studenter møtte 90 til eksamen og 88 bestod. Snittkarakteren er C. Resultatet vurderes som tilfredsstillende. Det parallelle emnet PED112 tar opp pedagogiske perspektiv på læring. Studentene gir emnet positive tilbakemeldinger på struktur, opplevelsen av å bli ivaretatt, og på kvaliteten på forelesninger. Med et studenttall på 160 er det en utfordring for forelesere å aktivisere studentene på en god måte. Vi vil arbeide videre med å finne frem til måter å integrere flere seminarlignende aktiviteter i forelesningene. Av 152 oppmeldte studenter (PED112) møtte 139 til eksamen og 136 bestod. 1 % av studentene strøk. Snittkarakteren er C.

Undervisningen i PED113 har også utfordringer med oppmøte til seminarene. For våren 2023 gjør vi derfor et forsøk på en ny struktur, hvor fellesøktene i PED113 vil bestå av to timer forelesning og en time studentaktivitet. Oppmøtet vil ventelig bli større når seminarene går rett i forlengelse av forelesningene. Ut over denne utfordringen, er emnets innhold og aktiviteter av solid kvalitet. Av 78 oppmeldte studenter til PED113, møtte 64 til eksamen og 61 bestod. Det gir en strykprosent på 5. Snittkarakteren er C. For PED111 har vi gått ned fra fire til tre seminargrupper, og med det fylt opp gruppene bedre. Dette viste seg å være et godt grep, som vi vil fortsette med våren 2023. Av 90 oppmeldte studenter (PED111) møtte 63 til eksamen og 60 bestod. Det gir en strykprosent på 5. Snittkarakteren er C.

PED115 er et valgfritt, tverrfaglig emne, eiet av pedagogikk. Studentvurderingene for 2022 er svært positive, både når det gjelder seminarer, forelesninger, tema og litteratur. En

særlig utfordring i 2022, var en kollisjon på timeplanen med forelesningene på et annet valgemenne. Administrasjonen er orientert, og vi vil arbeide for å unngå kollisjoner i 2023. Av 28 oppmeldte studenter møtte 26 til eksamen og alle bestod. Snittkarakteren er C. PED200 er som PED115 et emne på andre året i bachelorløpet. Emnet er i engelskspråklig, og fungerer som et tilbud til utvekslingsstudenter ved UiB. De siste årenes rapporter fra programansvarlig har pekt på utfordringer med å skape et helhetlig læringsmiljø for studentene, hvor det er både et norskspråklig bachelorkull og en gruppe internasjonale studenter. Høsten 2022 fungerte imidlertid emnet godt, blant annet som følge av endringer i anbefalt litteratur. Av 45 oppmeldte studenter møtte 41 til eksamen og alle bestod. Snittkarakteren er C.

Samlet sett vurderes resultatene i de ulike emnene som tilfredsstillende. Samtlige emner hadde en snittkarakter på C. I programansvarliges årsrapport fra 2020 ble særlig utfordringer knyttet til PSYK202 tatt opp. I årsrapporten fra 2021 pekes det på at det arbeides med å etablere et eget metodeemne for studenter ved bachelorprogrammene ved IPED. Dette metodeemnet har nå kommet på plass i løpet av 2022, og går for første gang våren 2023 som emnet PED210.

Masterprogrammene i pedagogikk

Studieprogrammene kan vise til gode resultater når det gjelder opptak. Søkertallene er gode, og både heltidsmaster og deltidsmaster fyller studieplassene sine. Masterprogrammene har samtidig utfordringer med frafall og forsinket progresjon. Frafall på masternivå kan i en viss grad forventes, og nasjonalt er ikke frafallet ved UiB større enn på andre sammenlignbare masterprogram ved andre institusjoner, men vi ønsker å oppnå bedre resultater på sikt. Fagmiljøet arbeider med å kartlegge og å iverksette mulige tiltak. I 2022 har emneansvarlige arbeidet sammen for å skissere utfordringer og muligheter med tanke på å justere emner og programmenes innhold, så vel som å tenke kreativt om mulige nye arbeidsformer. Dette er et arbeid som pågår i 2023, og trolig også videre i årene fremover.

PED321, pedagogisk filosofi, har i 2022 lagt den digitale undervisningen til ettermiddagstid/kveld som et forsøk på å øke oppmøtet hos studenter som er i arbeid ved siden av studiene. Dette gav meget gode resultater. Det planlegges derfor for kveldsundervisning i årene fremover. Tilbakemeldinger på oppgaver som skal leveres inn, veiledningen, undervisningen og vurderingsformen på PED321 er ellers gode. Samtidig ser vi at tekstene studentene leverer underveis i studiet har vært av varierende kvalitet i 2022. På dette området ønsker vi å gjøre noen endringer neste gang emnet går, blant annet ved å redusere antall tekster og å sette inn mer støtte til grundig arbeid i de tekstene som skal skrives. Av 26 oppmeldte studenter møtte 19 til eksamen og 18 bestod. Snittkarakteren er C. Noe av grunnen til at 19 møtte til eksamen, er blant annet at flere studenter fikk innpasset tidligere veiledningsstudier i masterprogrammet til erstatning for PED321.

PED314 er lagt opp med forelesninger/seminarer og skriftlig/muntlig tilbakemelding på fire tekster. Eksamen er en prosjektplan. En utfordring i 2022 var at nær halvparten av studentene som fremstilte seg til eksamen fikk *ikke godkjent* prosjektplanen (6 studenter). Ved ny eksamen høsten 2022 besto alle studentene. På grunn av det høye antallet stryk på

eksamen, har vi diskutert justeringer i emnet. Vi vurderer å avgrense arbeidskrav i emnet til litteraturreview, og med det utvikle et klarere fokus på tema for selve masterprosjektet.

PED324 handler i stor grad om en prosjektplan som vurderes til godkjent/ikke godkjent. 16 studenter leverte og fikk godkjent arbeidskrav, 12 leverte og fikk tilbakemelding på skisse til prosjektplan, og 2 studenter besto ikke eksamen våren 2022. Disse studentene har tatt ny eksamen og bestått. Deltidsstudentene er i full jobb. Selv om ambisjonen er at minst én av samlingene skal være i Bergen, viser det seg vanskelig å få til. utfordringer med oppmøte gjelder også emnet PED396, hvor det inviteres til seminarer for drøfting av studentenes masterprosjekt. Ut over seminarene er studentenes arbeidsprosess knyttet til samarbeid med sine veiledere. Som i PED321 ser vi at undervisning ettermiddagstil vil kunne være et mulig tiltak for både PED324 og PED396. I 2022 (vår og høst) var det 8 studenter oppmeldt til eksamen i PED396, hvor 7 besto og 1 strøk. Snittkarakteren var B.

Rapport fra fagfelle

I 2022 ble fagfelle Eirik Sørnes Jenssen (HVL) bedt om å konsentrere sitt arbeid til heltidsmaster i pedagogikk (PED311, PED313, PED 312, PED 314, PED 395). Fagmiljøets bestilling var en vurdering av sammenhengen mellom emnebeskrivelser, undervisning og vurderingsformer. Fagfellen fikk tilgang til emneplaner og alt undervisningsmateriale i Mitt UiB. Fagfellens vurdering er gjennomgående positiv. Fagfellen finner at alle emnene gir en god oversikt i form av semesterplaner med tema, litteratur og koplinger til emneplanen. Undervisningen støtter studentenes læring. Det er en tett sammenheng mellom emnebeskrivelsen, vurderingsform og undervisning. Også tidligere år, hvor andre fagfeller har vurdert masteremnene, er vurderingene i stor grad positive, og de saker som bør forbedres handler mer om mindre justeringer enn av større kvalitetsarbeid. En utfordring for fagmiljøet er at de eksterne vurderingene ikke gir noen redskap til videre kvalitetsarbeid for å håndtere frafall i masterprogrammene våre.